

a že mezi Otcem a Synem je společenství lásky, můžeme vstoupit do společenství s Bohem, kterého nikdy nikdo neviděl (srov. Jan 1,18), jen pokud budeme žít v lásce.

Co je však láska – *agapé*, jak ji nazývá Nový zákon? Je to proud vycházející z Otce především na milovaného Syna (srov. Mk 1,11; 9,7) a skrze Syna na věřící, v nichž probouzí dynamiku vztahu: každý totiž pasivně zakusí Boží lásku, a tak se stane subjektem lásky. Tato kruhovost lásky je dobře vyjádřena Ježíšovými slovy: „Jako Otec miloval mne, tak já jsem miloval vás. Zůstaňte v mé lásce. “ Je to láska, kterou každý z nás potřebuje, aby mohl žít v plnosti; láska, která jediná může dát smysl našemu životu. Je to božská energie, reálná a konkrétní zkušenost, k níž je povolán každý křesťan!

Ježíšovi učedníci poznali jeho „lásku až do konce“ (srov. Jan 13,1), jeho obětování života pro ně, jeho přátele, až k podstoupení násilné a nespravedlivé smrti. Tento Ježíšův postoj se živil z velmi konkrétního pramene: z Otcovy lásky, kterou zakoušel. Podobně je také dnes věřící ponořen do tohoto proudu lásky a společenství věřících, církev, je především skutečností, která se rodí z lásky a směřuje k tomu, že je epifanií lásky. Je třeba zdůraznit, že to není církev, kdo se rozhoduje milovat, prokazovat lásku, ale Boží láska, v níž se církev rodí a stává se schopnou být subjektem lásky!

V tomto světle dobře chápeme, proč Ježíš zanechal svým učedníkům jako nezbytnou podmínku ke společenství s ním „nové přikázání: milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás“ (srov. Jan 13,34). Ano, ze všech přikázání obsažených v Písmu zůstává po Ježíšově příchodu na zem jen jedno jediné – přikázání „nové“, protože je poslední a definitivní! Jestliže už v synoptických evangeliích Ježíš shrnul celý Zákon do jediného přikázání lásky k Bohu a bližnímu (srov. Lk 10,25–28) a jestliže Pavel tvrdí, že „celý Zákon totiž ve své plnosti je obsažen v jediné větě: ‘Miluj svého bližního jako sebe’“ (Gal 5,14; srov. Řím 13,8–10), milovaný učedník Jan jde ještě dál a udělá definitivní závěr. Ve čtvrtém evangeliu je totiž nové přikázání jediné, které Ježíš dostal od Otce, a jako takové ho dodržel až do krajnosti, až k tomu, že se stal vzorem a mírou lásky – „jako jsem já miloval vás“ – svých učedníků křesťanů k druhým.

„Milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás,“ to je jediné přikázání křesťanů, které, je-li pravdivě uskutečňováno, dovoluje rozpoznat Ježíšovy učedníky (srov. Jan 13,35). To je podmínka zakoušení neviditelného Boha a jeho kontemplace očima víry podle slov téhož Jana v jeho prvním listě: „Boha nikdy nikdo nespátřil. Když se milujeme navzájem, Bůh zůstává v nás a jeho láska je v nás přivedena k dokonalosti“ (1Jan 4,12). Toto je křesťanství a nic jiného! Pokaždé, když naší vinou, vinou křesťanů, nové přikázání vybledne a ztratí svoji důležitost a jedinečnost, pozbývá také křesťanství svůj evangelní charakter radostné zvěsti. Může se dokonce dojít tak daleko, že získá rysy špatné zprávy, protože je nadité zákony a přikázáními, jež mají lidé sklon ještě množit a ztěžovat.

Enzo Bianchi – *Hlásej Slovo*

Uvedené knihy je možné zakoupit na adrese www.ikarmel.cz

Prameny, odkazy

Francis J. Moloney – Evangelium podle Jana – Sacra pagina; Felix Porsch – Evangelium sv. Jana – Malý stuttgartský komentář; Misál na každý den liturgického roku; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz; Petr Karas – Boží slovo na každý den;

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze ve spolupráci s Karmelitánským nakladatelstvím jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.
Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

6. neděle velikonoční – cyklus B

10. května 2015

Ježíš řekl svým učedníkům: ⁹„Jako Otec miloval mne, tak já jsem miloval vás. Zůstaňte v mé lásce. ¹⁰Zachováte-li moje přikázání, zůstanete v mé lásce, jako jsem já zachovával přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce. ¹¹To jsem k vám mluvil, aby moje radost byla ve vás a aby se vaše radost naplnila. ¹²To je mé přikázání: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás. ¹³Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život. ¹⁴Vy jste moji přátelé, když děláte, co já vám ukládám. ¹⁵Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce. ¹⁶Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a určil jsem vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek a váš užitek aby byl trvalý. Potom vám Otec dá všechno, o čem budete prosit ve jménu mém. ¹⁷To vám přikazuji: Milujte se navzájem!“

Jan 15,9-17

Úvod k meditaci

Jsmo Božími přáteli. Je to veliký dar, že si nás Bůh vyvolil. Bůh touží, abychom byli radostnými spolupracovníky na jeho díle.

Výklad biblického textu

Kontext: Opět – jako už předchozí dvě neděle velikonoční – čteme z velké Ježíšovy řeči na rozloučenou. Forma a obsah této řeči připomínají závět nebo řeč na rozloučenou před smrtí. Ve Starém zákoně se s takovouto formou řeči setkáváme na mnoha místech. Je možné připomenout Jákobovu řeč dvanácti synům (Gn 49), Mojžíšovu řeč (Dt 33), Jozuovu (Joz 23-24) a Davidovu (2 Sam 23,1-7; 1 Kron 28-29). Tento literární druh se stal velmi populární v posledních stoletích před Kristem, jak je zřejmé z apokryfní literatury, např. *Knihy jubileí* nebo *Závět dvanácti patriarchů*. V Novém zákoně lze do tohoto druhu zařadit Pavlovy závěti: (Sk 20,17-38 a 2 Tim 4,1-8) a Petrovu závět (2 Petr).

Řeč o pravém vinném kmeni nás uvedla do tematiky „přinášení ovoce“ (Jan 15,2.4n.8.16). Ratolest může skutečně přinášet plody jen tehdy, když je spojena s vinným kmenem a je jím vyživována. Každá misionářské působení učedníků závisí zcela na jejich spojení s Ježíšem. Každý pokus chtít něčeho dosáhnout bez Ježíše je odsouzen k ztroskotání. Bez něho nemohou dělat nic. O to více se musí snažit, aby byli s Ježíšem v co možná nejužším a nejpěvnějším spojení.

Přikázání – Středem Ježíšových přikázání je přikázání vzájemné lásky (Jan 15,12.17). Lásku, kterou učedníci od Ježíše zakusili, mají předávat dále. Tak jako je v Ježíšově lásce přítomná láska Otce, tak má být v lásce učedníků přítomna Ježíšova láska. V lásce učedníků má být možné zakoušet Ježíšovu lásku. Ježíšova láska má být patrná z toho, jak se učedníci k sobě navzájem chovají, jak se o sebe navzájem starají, navzájem si pomáhají a jak si navzájem projevují úctu. Ježíšova láska se má rovněž stát měřítkem jejich lásky. Ježíš své lásce nestanovil žádné hranice.

1. čtení:
Sk 10,25–26.34–35.44–48

2. čtení:
1 Jan 4,7–10
Evangelium:
Jan 15,9–17

Srovnání:

1 Jan 4,16;
Jan 14,15;
1 Jan 5,2; 2 Jan 6;
Jan 17,13; 16,24;
1 Jan 1,4;
Jan 13,34; 15,17;
1 Jan 3,23;
2 Jan 5; 1 Jan 3,16; Mt 12,50;
Jan 6,70; 13,18;
Mt 7,16; Jan 15,8;
16,23; Jan 15,12

Láska – Jak známo, činí člověka vynalézavým. Nalezne to, co je správné a co je třeba učinit v určité situaci.

v. 16: Spojení učedníků s Ježíšem je rovněž základem pro vyslyšení jejich proseb Otcem, pro oslavení Otce a pro jejich radost. Jestliže budou prosit Otce na základě tohoto spojení, budou vyslyšeni (Jan 15,7.16). Nejedná se zde o ledajakou prosbu, nýbrž především o prosbu, která se vztahuje k jejich misionářskému působení (srov. Jan 14,12-14). Jejich působení závisí na spojení s Ježíšem a na Otcově působení. Jestliže učedníci ponесou plody, Otec bude oslaven (Jan 15,8), stane se patrným ve své pravé skutečnosti. Působení učedníků žije z Ježíšova působení. Za to, co smí činit, vděčí jemu. Otcova spásonosná láska se projevuje tím, že jsou získáváni další věřící. Od těchto nových věřících bude však také jako Otec uznán a tak oslaven (srov. Mt 5,16).

Touto řečí klade Ježíš učedníkům povinnost a poukazuje na jejich zodpovědnost. Jejím cílem je účast učedníků na Ježíšově radosti. Jejich radost se má stát úplnou (Jan 15,11). Ježíšova radost je jeho spojení s Otcem. Radost učedníků má pramenit z jejich spojení s Ježíšem a ze všeho, co k němu náleží.

K tématu

Církev však není pouze tělem vytvořeným v Duchu: Církev je Kristovým tělem! A není to jenom slovní obrat, ale opravdu jím jsme! Je to obrovský dar, který dostáváme dnem svého křtu! Ve svátosti křtu si nás totiž Kristus přisvojuje, přijímá nás do srdce mystéria kříže, svrchovaného tajemství Svě Lásky k nám, abychom s ním vstali z mrtvých jako nové stvoření. Ano, tak se rodí církev a tak církev zjišťuje, že je tělem Kristovým! Křest je opravdovým znovuzrozením, které nás obrozuje v Kristu, činí nás Jeho součástí a sjednocuje nás mezi sebou jako údy téhož těla, jehož hlavou je On (srov. Řím 12,5; 1 Kor 12,12-13).

Pramení odtud proto hluboké společenství lásky. Z tohoto hlediska je poučné, jak Pavel povzbuzuje každého manžela, aby „měl svou ženu rád jako vlastní tělo“ a tvrdí, že „tak i Kristus jedná s církví, protože jsme údy Jeho těla“ (Ef 5,28-30). Bylo by krásné, kdybychom si častěji připomínali, co jsme a co s námi učinil Pán Ježíš: jsme Jeho tělo, které nic a nikdo nemůže od Něho odervat a které On zahrnuje veškerým Svým citem a veškerou Svoji láskou stejně jako ženich svoji nevěstu. Tato myšlenka v nás však má probudit touhu odpovídat Pánu Ježíši a sdílet Jeho lásku mezi sebou jako živé údy téhož Jeho těla. V Pavlově době se Korintská obec ocitla v této souvislosti ve velkých těžkostech a prožívala - stejně jako nezářka také my - zkušenost rozdělení, závisti, nedorozumění a přehlížení.

Všechny tyto věci nemají být, protože namísto toho, aby dávaly růst církvi jakožto Kristovu tělu, rozbíjejí ji na množství částí a rozkládají. A děje se to i dnes. Pomysleme na křesťanské komunity, některé farnosti, pomysleme na naše čtvrti. Kolik rozdělení, žárlivosti, očerňování, nedorozumění a přehlížení. A co to všechno přináší? Rozkládá nás to. Je to začátek války. Válka nezačíná na bojišti. Válka, války začínají v srdci: nedorozuměními, rozděleními, závistí a záští proti druhým. Korintská obec byla taková. Byli v tom šampióni! Apoštol Pavel proto dal Korintánům pár konkrétních rad, které platí také pro nás: nezářlit, ale cenit si ve svých komunitách darů a kvalit svých bratrů. Žárlivost – tamten si koupil auto a já cítím závist. Tenhle vyhrál v sázce a znovu závist. Tamtomu se v něčem daří a znovu. To všechno nás rozkládá, škodí nám. Takto to být nemá! Takto se totiž žárlení šíří, až naplní srdce. Žárlivé srdce se stává jizlivým, a zdá se, že místo krve obsahuje ocet. Takové srdce nikdy není šťastné a rozkládá komunitu. Co mám tedy potom dělat? Cenit si v komunitách darů a kvalit druhých, svých bratrů. A když pocítím závist – to se stane každému, protože všichni jsme hříšníci – musím říci Pánu: „Děkuji, Pane, že jsi tohoto člověka takto obdařil.“ Cenit si kvalit, stávat se bližními a mít účast na utrpení posledních a nejpotřebnějších; vyjadřovat svoji vděčnost všem. Srdce,

kteří umí poděkovat, je dobré, šlechetné; je spokojené. Zeptejme se: Dovedeme vždycky děkovat? Ne vždycky, protože závist a žárlení nás brzdí.

A nakonec dává apoštol Pavel Korintánům radu, kterou si máme vzájemně dávat také, totiž nepovažovat nikoho za vyššího než ostatní. Kolik jen lidí se považuje za nadřazené nad ostatními. Také my nezářka mluvíme jako onen farizeus v podobenství: „Děkuji ti, Pane, že nejsem jako tamten a že jsem výše.“ To je ohavné. Nikdy to nedělejme! A když se ti chce tak jednat, vzpomeň na svoje hříchy, na ty, které nikdo nezná, zastyď se před Bohem a řekni: „Pane, ty přece víš, kdo je nejvyšší, já budu mlčet. A to je užitečné: V lásce se vždycky považovat navzájem za členy, kteří žijí a obdarovávají se k užítku všech (srov. 1 Kor 12-14). Drazí bratři a sestry, vyzvějme Ducha svatého, aby nám Jeho milost a hojnost Jeho darů pomáhaly doopravdy žít jako Kristovo tělo, jednotní jako rodina, která je Kristovým tělem, a jako viditelné a krásné znamení Kristovy lásky.

papež František 22. 10. 2014

Bůh je láska! A jedině na cestě lásky můžeš poznat Boha. Lásky rozumné, kterou provází rozum. Avšak lásky! „Jak mohu mít rád to, co neznám?“ - namítne někdo. „Měj rád ty, které máš nablízku.“ Takové je učení o dvou přikázáních. Nejdůležitější je mít rád Boha, protože On je láska. A za druhé mít rád bližního. Abychom však dosáhli toho prvního, musíme vyjít po schůdcích druhého, to znamená, že láskou k bližnímu dojdeme k poznání Boha, který je láska. Jedině rozumnou, ale milující láskou můžeme dojít k této lásce.

„Kdo miluje, poznává Boha. Kdo nemiluje, Boha nepoznal, protože Bůh je láska“. Není to však láska z televizního seriálu. Nikoli! Láska solidní, silná; láska věčná, která se zjevuje v Jeho Synu, který nás přišel spasit. Konkrétní láska, tvořená skutky, nikoli slovy. K poznání Boha je třeba celého života. Cesty, cesty lásky, poznání, lásky k bližnímu, lásky k těm, kteří nás nenávidí, lásky ke všem.

Apoštol Jan připomíná: „Ne že my jsme milovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy“. V Ježíši můžeme kontemplantovat lásku Boží a následováním jeho příkladu dojdeme – stupeň po stupni – k lásce Boží, k poznání Boha, který je láska. Podle proroka Jeremiáše nás Boží láska předchází a miluje ještě dříve, než ji začneme hledat. Boží láska je totiž jako květ mandloně, který na jaře rozkvétá jako první. Pán nás miluje jako první. Vždycky nám zůstane toto překvapení: Když se přiblížíme k Bohu prokazováním skutků lásky, v modlitbě, ve svatém přijímání, ve Slově Božím, zjistíme, že On už tam je jako první a čeká na nás. Tolik nás miluje.

papež František 8. 1. 2015

„**Povinnost**“ **milovat** Láska je přikázání? Jaký je vztah mezi láskou a povinností? Existuje příkaz nebo povinnost, které přicházejí zvnějšku, z vůle, která je odlišná od naší vůle, a existuje příkaz nebo povinnost, které vycházejí z mého nitra, kde se též zrodily. Každý z nás je totiž přitahován tím, co miluje, aniž by k tomu byl jakkoli zvnějšku nucen. Ukaž dítěti hračku a uvidíš, jak se po ní natáhne. Kdo ho k tomu nutí? Nikdo, je přitahováno předmětem své touhy. Stejně tak duše žízňící po pravdě se bude natahovat k Dobru, protože bude přitahována svou touhou. Láska, říká svatý Augustín, je jako magnet, který přitahuje duši k předmětu její touhy. Ano, láska je přikázání, které dokáže způsobit to, co by žádný zákon nedokázal vnutit.

papež František – Promluvy z Argentiny

Jaký životní styl by měl charakterizovat Ježíšovy učedníky ve světě v „mezičase“ mezi jeho zmrtvýchvstáním a jeho příchodem ve slávě na konci časů? Jak jsme viděli minulou neděli (srov. Jan 15,1-8), jsou křesťané sjednoceni s Kristem jako ratolesti s vinným kmenem. Přebývají v Kristu a mají s ním plné a pevné společenství, přestože Zmrtvýchvstalý už není viditelně přítomen, ale přebývá nyní u Otce, v lásce s ním spolu-bydlí. Právě proto, že „Bůh je láska“ (1 Jan 4,8.16)